

Sygn. akt VIII Ka 642/ 13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesław Oksiuta

Protokolant Agnieszka Malewska

przy udziale Prokuratora Ewy Minor Olszewskiej

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2013 roku

sprawy P. S.

oskarżonego o czyn z art. 178a § 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 6 czerwca 2013 roku sygn. akt XV K 439 / 13

I. Wyrok w zaskarżonej części utrzymuje w mocy, uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty za drugą instancję i obciąża go pozostałymi kosztami procesu w kwocie 20 (dwadzieścia) złotych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

P. S. został oskarżony o to, że w dniu 6 marca 2013 roku o godzinie 03:40 w (...) na ul. (...) prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki (...) o nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości, co potwierdziło badanie krwi z wynikiem 3,22 promila alkoholu etylowego, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych orzeczonego wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku za przestępstwo określone w art. 178a§4 k.k., czym nie stosował się do orzeczonego w/w wyrokiem zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 3 lat, tj. od dnia 04.06.2012r. do dnia 04.06.2015r., tj. o czyn z art. 178a§4 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 6 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt XV K 439/13 oskarżonego P. S. uznał za winnego tego, że w dniu 6 marca 2013r. w (...) o godz. 03:40 na ul. (...), będąc uprzednio prawomocnie skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 24 września 2012r. w sprawie sygn. akt III K 960/12 za przestępstwo określone w art. 178a§4 k.k., nie zastosował się do orzeczonego przez ww. Sąd zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, obowiązującego w okresie od dnia 04.06.2012r. do dnia 04.06.2015r. w ten sposób, że w miejscu i w czasie jak wyżej, kierował samochodem osobowym marki (...) o nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości, co potwierdziło badanie krwi z wynikiem 3,22 promila alkoholu etylowego, tj. popełnienia czynu określonego w art. 178a§4 k.k. i za to na podstawie art. 178a§ 4 k.k. skazał go na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

Na podstawie art. 42§2 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 5 (pięciu) lat;

Zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 zł tytułem opłaty i obciążył go pozostałymi kosztami sądowymi w sprawie w wysokości 200,55 zł.

Powyższy wyrok, na zasadzie art. 425§1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k. zaskarżył obrońca oskarżonego, na podstawie art. 427§2 k.p.k. i art. 438 pkt 4 k.p.k. zarzucając mu:

1. rażąco niewspółmierność orzeczonej kary 10 miesięcy pozbawienia wolności, poprzez nie wzięcie pod uwagę, aby wymierzona oskarżonemu kara nie przekraczała stopnia winy, mając na względzie cele zapobiegawcze i wychowawcze, które osiągnąć ma wymierzona kara a także właściwości i warunki osobiste oskarżonego – sposób życia przed przedstawieniem zarzutu popełnienia przestępstwa i zachowanie po tym czasie, a także z uwagi na szczególną sytuację rodzinną oskarżonego – P. S. posiada na swoim utrzymaniu żonę oraz trójkę dzieci: ponadto z całokształtu okoliczności sprawy wynika, że oskarżony P. S. prowadził samochód w późnych godzinach nocnych, godz. 03:40), a więc w czasie, gdy ruch drogowy jest znacznie ograniczony, na krótkim odcinku drogi – w związku z tym ewentualnie stwarzane przez niego zagrożenie było niewielkie, oskarżony przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu dlatego w stosunku do oskarżonego P. S. zachodzi pozytywna prognoza.

Na podstawie art. 427§1 k.p.k. oraz art. 437§2 k.p.k. wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez warunkowe zawieszenie wykonania wymierzonej oskarżonemu P. S. kary 10 miesięcy pozbawienia wolności, ewentualnie
2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie niniejszej sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Białymstoku.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jest oczywiście bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutu sformułowanego przez apelującego w środku odwoławczym, a mianowicie rażąco niewspółmierności kary wymierzonej oskarżonemu P. S., wskazać należy, iż – w ocenie Sądu Okręgowego – nie jest on trafny.

Z rażąco niewspółmiernością kary za określone przestępstwo mamy do czynienia wówczas, gdy na podstawie wszystkich okoliczności mających wpływ na jej wymiar można ustalić, że zachodzi wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji, a karą jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej przy prawidłowym zastosowaniu dyrektyw wymiaru kary zawartych w art. 53 k.k. i dalszych. Tylko wtedy można uznać, że zarzut rażąco niewspółmierności kary jest uzasadniony, jeśli z punktu widzenia nie tylko sprawcy, ale i ogółu społeczeństwa, wymierzona kara jawi się jako niesprawiedliwa, zbyt drastyczna, przynosząca nadmierną dolegliwość (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 297/09 LEX nr 553884, wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie o sygn. akt II AKa 21/13, LEX nr 1292670). Przy tym nie każda różnica w ocenie wymiaru kary może uzasadniać zarzut rażąco niewspółmierności w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., ale tylko taka, która jest natury zasadniczej, to znaczy jest niewspółmierna w stopniu nie dającym się zaakceptować. Niewspółmierność rażąca to znaczna, „bijąca w oczy” różnica między karą wymierzoną, a karą sprawiedliwą, zasłużoną (vide wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 30 maja 2003 r., II AKa 163/03, OSA 2003/11/113).

W przedmiotowej sprawie – zdaniem Sądu Okręgowego – taka ocena całokształtu dolegliwości i skutków prawnych, wynikających z kary i środka karnego orzeczonych względem oskarżonego P. S. jest wykluczona. W szczególności zaś, mając na uwadze argumentację apelującego nie sposób uznać, iż orzeczenie wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności w wymiarze 10 miesięcy i nie skorzystanie wobec tego sprawcy z instytucji warunkowego zawieszenia wykonania tej kary jest niewspółmiernie surowe, a zwłaszcza w stopniu rażąco.

Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd I instancji uwzględnił wszystkie okoliczności istotne z punktu widzenia wymiaru kary właściwe je oceniając (art. 53 k.k.).

Przede wszystkim wziął pod uwagę, że P. S. prowadził pojazd mechaniczny w stanie nietrzeźwości z zawartością 3,22 promila alkoholu we krwi (poziom ponad sześciokrotnie wyższy niż stężenie określone w art. 115 § 16 k.k.). W tym stanie jego zdolności psychomotoryczne jako kierowcy były w znacznym stopniu zakłócone. Nie ulega wątpliwości, również Sądu Okręgowego, że stwarzał tym olbrzymie zagrożenie nie tylko dla siebie, ale również dla innych uczestników ruchu pomimo, że miało to miejsce w godzinach nocnych.

Wbrew temu, co wskazuje apelujący, oskarżony prowadząc pojazd o godzinie 3.40 nie pokonał krótkiego odcinka drogi. Z wyjaśnień samego P. S. wynika, że kluczyki wziął od żony, która spała i przyjechał do (...). Oskarżony zamieszkuje w (...)ul. (...), natomiast został zatrzymany w (...)na ul. (...). Oznacza to, że przyjmując nawet najkrótszą trasę pomiędzy tymi miejscami pokonał odległość około 14 km (wg google.maps), poruszając się pomiędzy dwoma miastami i w ich granicach.

Znamiennym jest również, że oskarżony nie tylko był osobą wcześniej karaną, ale popełnił poprzednio tożsame przestępstwo przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji z art. 178a§4 k.k., za które został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 24 września 2012 roku w sprawie o sygn. akt III K 960/12. Prowadził więc pojazd w stanie nietrzeźwości będąc uprzednio skazany za takie zachowanie. Już wówczas okazał zatem lekceważenie wyroku sądowego naruszając tym samym autorytet wymiaru sprawiedliwości. Otrzymał jednak szansę poprawy swojego zachowania w warunkach wolnościowych – został skazany na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat. Z szansy tej jednak nie skorzystał. Nie pomyślał o sytuacji swojej rodziny, którą opisuje obrońca w treści środka odwoławczego, i która to sytuacja wymaga od niego wsparcia finansowego i dostarczenia środków utrzymania. Zlekceważył ponownie obowiązujący porządek prawny. Miał wyznaczony pięcioletni okres próby, a czynu dopuścił się już 6 miesięcy po uprawomocnieniu się tego orzeczenia.

Z powyższego wynika, że zastosowana kara nie wpłynęła wychowawczo na oskarżonego, który dopuścił się ponownie czynu niebezpiecznego tak dla niego samego, jak i innych uczestników ruchu. Podkreślić należy, że jakkolwiek czyn objęty przepisem art. 178a§4 k.k. usytuowany jest w rozdziale XXI kodeksu karnego zatytułowanym „Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji”, to jednak przedmiotem ochrony tego przepisu jest de facto życie i zdrowie człowieka. W te dobra po raz kolejny godził oskarżony swoim zachowaniem.

Na korzyść oskarżonego na pewno przemawia fakt, że przyznał się do winy. Nie wątpiąc także w szczerą skruchę z powodu z popełnionego czynu nie można jednak nie dostrzec, że nastąpiło to dopiero w obliczu ujawnienia przestępstwa, w obliczu nieuchronności kary. Wiele do życzenia pozostawiało zaś zachowanie oskarżonego po zatrzymaniu, jego agresywne i wulgarne zachowanie w stosunku do policjantów i personelu medycznego. Żadnym usprawiedliwieniem takiej postawy nie jest stan nietrzeźwości, w który oskarżony sam się wprawił.

W świetle powyższych okoliczności podzielić należało stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie braku możliwości przyjęcia w stosunku do P. S. pozytywnej prognozy kryminologicznej. Tylko zaś przekonanie Sądu o tym, iż oskarżony będzie przestrzegał porządku prawnego umożliwi zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary.

Same zapewnienia P. S., że nie zachowa się tak w przyszłości i zachowa abstynencję, jakkolwiek zasługują na pozytywną ocenę, to jednak wobec dotychczasowej postawy oskarżonego, nie pozwalają bezkrytycznie ich przyjąć. Tym samym nie wystarczają do uwzględnienia postulatu apelującego i zastosowanie wobec oskarżonego omawianej instytucji probacyjnej.

Niezwykle istotnym z punktu widzenia instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary jest również to z jakim przestępstwem mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Zgodnie bowiem z art. 69§4 k.k. wobec sprawcy przestępstwa określonego w art. 178a§4 k.k. Sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności tylko w

szczególnie uzasadnionych wypadkach. Takich szczególnych okoliczności w przedmiotowej sprawie ani Sąd I instancji, ani Sąd Odwoławczy się nie dopatrzył. W szczególności nie mogą być nimi kwestie dotyczące zapewnienia wsparcia materialnego rodzinie. Jakkolwiek żona oskarżonego w tej chwili (od 09 września 2013 roku) jest osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku nie oznacza to, że pracy nie podejmie, zwłaszcza, że wcześniej pracowała. Rodzina oskarżonego może również – jeżeli zajdzie taka potrzeba – zwrócić się o pomoc do stosownych instytucji pomocy społecznej. Apelujący nie wykazał również aby niemożliwym było zwrócenie się o pomoc do innych osób bliskich.

Dlatego też abstrahując od braku możliwości przyjęcia wobec tego sprawcy pozytywnej prognozy kryminologicznej także sama sytuacja rodzinna oskarżonego nie stanowi „szczególnej okoliczności”, o której stanowi art. 69§4 k.k., która mogłaby uzasadniać warunkowe zawieszenie wykonania kary.

Reasumując, w ocenie Sądu Okręgowego kara 10 miesięcy pozbawienia wolności wymierzona oskarżonemu jest współmierna do znacznego stopnia jego winy i społecznej szkodliwości dowiedzionego mu przestępstwa i jest karą sprawiedliwą, która należycie realizuje cele zapobiegawczo – wychowawcze, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Nie stwierdzając innych uchybień, które mogły mieć wpływ na treść ocenianego wyroku, wskazując że orzeczona kara (rozumiana jako całość kar i środków karnych) nie nosi cech niewspółmierności, zwłaszcza w rozumieniu art. 438 pkt 4 k.p.k., orzeczono jak w pkt I sentencji niniejszego wyroku.

O opłacie za drugą instancję orzeczono na mocy art. 2 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 8 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223), natomiast o pozostałych kosztach procesu na podstawie art. 636§1 k.p.k. wobec nieuwzględnienia apelacji obrońcy oskarżonego.